

ปัจจัยที่ ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์

The Factors Affecting Boy Scout Affairs Management Under
The Secondary Educational Service Area Office Nakhon Sawan

จิตติพร ชวตณัฐ¹, ทินกร ชอัมพงษ์², และ เยาวเรศ ภัคดีจิตร³

Jittiporn Chuadnutch¹, Thinnakorn Cha-umpong², and Yaowares Pakdeejit³

Receive December 27, 2024 ; Retrieved April 22, 2025; Accepted June 27, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการลูกเสือ 2) ศึกษากระบวนการบริหารงานกิจการลูกเสือ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการลูกเสือกับการบริหารงานกิจการลูกเสือ และ 4) สร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานกิจการลูกเสือ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 317 คน เครื่องมือในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการลูกเสือ มีค่าความตรงเชิงเนื้อหาระหว่าง 0.67 - 1.00 และค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.94 และแบบสอบถามการบริหารงานกิจการลูกเสือ มีค่าความตรงเชิงเนื้อหาระหว่าง 0.67 - 1.00 และค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.97 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับปัจจัยที่ ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการลูกเสือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.35, S.D. = 0.30) 2) ระดับการบริหารงานกิจการลูกเสือ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.41, S.D. = 0.44) 3) ปัจจัยที่ ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการลูกเสือกับการบริหารงานกิจการลูกเสือ มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 4) ปัจจัยด้านนิเทศ ติดตาม (X_5) ด้านโครงสร้างองค์กร (X_9) ด้านนโยบาย และแผน (X_3) ด้านการจัดการเรียนการสอน (X_2) และด้านกระบวนการ (X_7) ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการลูกเสืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 สามารถพยากรณ์การบริหารงานกิจการลูกเสือ ได้ร้อยละ 46 ดังสมการพยากรณ์ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ $y' = 1.02 + 0.22(X_5) + 0.13(X_9) + 0.11(X_3) +$

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต, ^{2,3} อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

Student in Master of Education, Advisor Program in Education Administration, Nakhon Sawan Rajabhat University

Email: jittiporn.ch@nsru.ac.th

$$0.17(X_2) + 0.13(X_7) \text{ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน } z' = 0.23(Z_5) + 0.18(Z_9) + 0.14(Z_3) + 0.16(Z_2) + 0.17(Z_7)$$

คำสำคัญ: ปัจจัย, การบริหารงานกิจการลูกเสือ

Abstract

The purposes of this research were to 1) study the factors level of the boy scout affairs management 2) study the level of factors affecting the boy scout affairs management 3) study the relationship between the factors affecting the boy scout affairs management and the boy scout affairs management and 4) create a predictive equation predicted the boy scout affairs management. The sample consisted of 317 administrators and teachers. The instruments were questionnaires regarding to factors affecting the boy scout affairs management with the content validity between 0.67 - 1.00 and the reliability of 0.94 and the questionnaires regarding to the boy scout affairs management with the content validity between 0.67 - 1.00 and the reliability of 0.97. Data were analyzed by mean, standard deviation, pearson correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis. The research findings were as follows: 1) The level of factors affecting the boy scout affairs management in overall was high level (average= 4.35, S.D. = 0.30). 2) The level of the boy scout affairs management in overall was high level (average= 4.41, S.D. = 0.44). 3) The relationship between the factors affecting the boy scout affairs management were the positive relationship in the high level ($r_{xy} = 0.65$) with statistically significance at .01 level. 4) The factor of supervision (X_5), organogram (X_9), policy and planning (X_3), learning management system (X_2) and process (X_7) had the relation with the boy scout affairs management with statistically significance at .05 level. The predicted factors those affected the boy scout affairs management was 46 % accurate. Furthermore, the predicting equation were shown as; Predictor Equation of the raw score $y' = 1.02 + 0.22(X_5) + 0.13(X_9) + 0.11(X_3) + 0.17(X_2) + 0.13(X_7)$ Predictor Equation of the standard score $z' = 0.23(Z_5) + 0.18(Z_9) + 0.14(Z_3) + 0.16(Z_2) + 0.17(Z_7)$

Keywords: Factors, Boy Scout Affairs Management.

บทนำ

ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ด้านต่าง ๆ ของโลกยุคโลกาภิวัตน์ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจของทุกประเทศรวมทั้งประเทศไทยด้วย เยาวชนของชาติซึ่งต่อไปต้องเป็นกำลังของชาติอยู่ในสภาพที่ อ่อนแอ สภาพครอบครัวแตกแยก การแพร่ระบาดของโรคเฝ้าระวังในกลุ่มนักเรียน สิ่งเหล่านี้เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมเป็นไปอย่างรวดเร็ว ที่ ส่งผลกระทบต่อประชาชนและประเทศชาติ มีความซับซ้อนและรุนแรงมากขึ้น การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสังคมและประเทศชาตินั้น ประกอบด้วย การดูแลและป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ การจัดการศึกษาที่ ครอบคลุมประเด็นหลักสำคัญที่มีผลด้านความมั่นคงแก่คนในชาติจะส่งผลให้ทุกคนมีจิตสำนึก ความรู้ความสามารถ ทักษะ ความคิด ทศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกศตวรรษที่ 21 (Ministry of Education, 2017)

ความสำคัญของกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี เป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นขบวนการทางการศึกษาสำหรับเยาวชนที่มีวัตถุประสงค์จะสร้างบุคลิกภาพ และพัฒนาการทางสังคมให้กับเยาวชนเพื่อให้เป็นพลเมืองดีของประเทศ โดยใช้วิธีการของลูกเสือ ยึดมั่นในกฎ และคำปฏิญาณการเรียนรู้โดยการกระทำเน้นการปฏิบัติกิจกรรมกลางแจ้ง การใช้ระบบหมู่ และความก้าวหน้าของบุคคล วงการศึกษาทั่วโลกถือว่า การลูกเสือเป็นขบวนการที่ ให้การศึกษาแก่เยาวชนภายใต้พื้นฐาน โดยมีหน้าที่ ต่อศาสนาที่ ตนเคารพนับถือ มีความจงรักภักดีต่อชาติบ้านเมือง มีความรับผิดชอบในการพัฒนาตนเองเข้าร่วมในการพัฒนาสังคม ด้วยการยกย่อง เคารพในเกียรติของบุคคลอื่น ช่วยเสริมสร้างสันติภาพความเข้าใจอันดี (Suebchana, W., 2018).

ปัญหาการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า กิจการลูกเสือของสถานศึกษายังไม่เป็นไปตามเป้าหมายเท่าที่ ควรตามระเบียบข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ สถานศึกษาบางแห่งยังขาดการจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือของสถานศึกษา การพัฒนาครูผู้ผ่านการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ การจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมาย การควบคุมและการเงินลูกเสือ ตลอดจนการรายงานกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษาหลายแห่ง ยังพบอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้วยเหตุที่ ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บังคับบัญชาลูกเสือ เป็นผู้ที่มิบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อกิจการลูกเสือในสถานศึกษาที่มีความแตกต่างจากการเรียนการสอนของกลุ่มสาระอื่น ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บังคับบัญชาลูกเสือจะต้องให้ความสนใจกิจการลูกเสือพร้อมทั้งบริหารงานแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ที่จะให้ดำเนินการไปสู่เป้าหมายของกิจการลูกเสือ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บังคับบัญชาลูกเสือจึงเป็นส่วนสำคัญในการผลักดันให้กิจการลูกเสือในโรงเรียนประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ (Office of the Secondary Education Service Area, Nakhon Sawan, 2022).

จากความสำเร็จและปัญหาดังกล่าวข้างต้นสะท้อนให้เห็นได้ว่าสถานศึกษาประสบปัญหาในหลาย ๆ ด้านการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียนมีความสำคัญในการช่วยให้โรงเรียนพัฒนาประสิทธิภาพและตอบสนองต่อเป้าหมายทางการศึกษาได้อย่างมีระบบจึงมีความสนใจที่จะศึกษาระดับปัจจัยการบริหารกิจการลูกเสือของโรงเรียน ระดับการกิจการลูกเสือของโรงเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ ส่งผลต่อ

การบริหารงานกิจการลูกเสือกับการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน และสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ โดยมุ่งหวังที่จะใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการปรับปรุง แก้ไขปัญหา และอุปสรรค ในการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน ซึ่งจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน เพื่อประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาปัจจัยที่ ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการลูกเสือกับการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์

ขอบเขตในการวิจัย

ปัจจัยที่ ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ โดยกำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.1 การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยที่ ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการลูกเสือ ตามบริบทโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ได้ขอบเขตที่สำคัญเกี่ยวกับการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียน 9 ด้าน ประกอบด้วย ด้านบุคลากร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านนโยบายและแผน ด้านงบประมาณ ด้านนิเทศ ติดตาม ด้านภาวะผู้นำ ด้านกระบวนการ ด้านหลักสูตร และด้านโครงสร้างองค์กร

1.2 การบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ในการบริหารกิจการลูกเสือตามระเบียบการรายงานลูกเสือประจำปี ของสำนักงานคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ (ฉบับแก้ไขและเพิ่มเติม) พ.ศ. 2551 ตามองค์ประกอบ 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการจัดตั้งกลุ่ม หรือกองลูกเสือโรงเรียน ด้านการบังคับบัญชาลูกเสือ ด้านการจัดกิจกรรมลูกเสือ ด้านการควบคุมและ การเงินลูกเสือ และด้านการรายงานกิจกรรมลูกเสือ

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ รวม 1,725 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie, R. V. & Morgan, D. W., 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 317 คน และใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling)

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรพยากรณ์ คือ ปัจจัยที่ ส่งผลต่อการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียน ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ปัจจัยที่ ส่งผลต่อการบริหารงานลูกเสือของโรงเรียน ประกอบด้วย 9 ด้าน ประกอบด้วย ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยด้านนโยบายและแผน ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านนิเทศ ติดตาม ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านกระบวนการ ปัจจัยด้านหลักสูตร และปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร

3.2 ตัวแปรเกณฑ์ คือ การบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน

การทบทวนวรรณกรรม และแนวคิด

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการดำเนินการของโรงเรียนให้เป็นไปตามบทบาทหน้าที่ และภารกิจที่กำหนด

Rathanit, S. (2017) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ ผู้บริหารดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ ที่ มีความร่วมมือของผู้บริหารและที่ เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยมีการวางแผน การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุมและการจัดการ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพ มีความรู้ มีความสามารถและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของสถานศึกษา

Akarathitipong, C. (2018) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาที่ จะทำให้บุคลากรเกิดการรับรู้กระบวนการในการบริหารสถานศึกษาสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดความร่วมมือและความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของสถานศึกษา ประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป

Suthiprapa, P. (2018). กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา คือ การดำเนินการของโรงเรียนภายใต้บริบทสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการศึกษาไทยจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลก การปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 โดยมีเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสร้างนักเรียนให้มีกำลังคนที่ มีทักษะในศตวรรษที่ 21

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาคนหรือเยาวชนให้มีคุณภาพต่อสังคมและประเทศชาติ โดยดำเนินการในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม การวัดผล อาคารสถานที่ และวัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ และมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ ระเบียบ และกฎเกณฑ์

ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนการดำเนินการกิจต่าง ๆ ของโรงเรียน ดังนั้น ต้องนำศาสตร์ด้านการบริหาร ทฤษฎีทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นหลักในการบริหารจัดการสถานศึกษา ซึ่งมีผู้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ดังนี้

Thongnopphakhun, A. (2016) กล่าวว่า การบริหารการศึกษามีความสำคัญในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบ ขั้นตอนกติกาและวิธีดำเนินการ มีทรัพยากรสนับสนุน และมีกระบวนการประเมินผลการศึกษาที่เที่ยงตรง และเชื่อถือได้

Rathanit, S. (2017) กล่าวว่า การบริหารการศึกษามีความสำคัญในฐานะที่เป็นกระบวนการที่เป็นภารกิจหน้าที่ หลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผน และเทคนิคต่าง ๆ โดยการนำทั้งศาสตร์และศิลป์ที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับองค์การมาใช้ เพื่อเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ ถูกต้องและมีคุณภาพจากสถานศึกษาบรรลุตามเป้าหมายที่ วางไว้ของสถานศึกษานั้น ๆ ซึ่งเป็นการพัฒนาการศึกษาของคนในชาติ

Kachaban, A. (2018) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นการบริหารหรือการกำหนดขั้นตอนกระบวนการที่ จัดการกับการดำเนินการทางด้านการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยมีกลุ่มบุคคลรับผิดชอบในแต่ละเรื่องอย่างชัดเจน มีการกำหนดกรอบการทำงาน วิเคราะห์ปัญหา แนวทางแก้ไขเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้และให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา กล่าวคือ การบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการและเป็นที่ ยอมรับให้เป็นผู้นำองค์กร มีบุคคลและหน่วยงานที่ รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบ ขั้นตอน กติกาและวิธีดำเนินการ รวมถึงกระบวนการประเมินผลการศึกษาที่ เที่ยงตรงและเชื่อถือได้ โดยผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้สถานศึกษาดำเนินการตามภารกิจหน้าที่ ได้อย่างประสบความสำเร็จและเป็นที่ ยอมรับของสังคมการศึกษา

หลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่ เกี่ยวข้องกับกิจการลูกเสือ

ความหมายของกิจการลูกเสือ

คำว่า “ลูกเสือ” (Boy Scout) และ “การลูกเสือ” (Scouting) นั้นมีผู้ให้ความหมายและตีความหมายไว้ต่าง ๆ กัน ผู้วิจัยได้รวบรวมความหมายของนักวิชาการ ดังนี้

Taosuwan, S. (2014) ได้ให้ความหมายของการลูกเสือ หมายถึง ขบวนการฝึกอบรม เด็กและเยาวชนให้เป็นพลเมืองดี มีจิตใจโอปออาร์ มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ มีความกล้าหาญ อดทน มีไหวพริบ ปฏิภาณโดยมีผู้ใหญ่เป็นผู้ให้คำแนะนำ

Chaturaphat, S. (2014) ได้ให้ความหมายของการลูกเสือ หมายถึง กระบวนการทางการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างบุคลิกภาพ และพัฒนาการทางสังคมให้กับเด็กและเยาวชนเพื่อให้เป็นพลเมืองดีของประเทศ โดยใช้วิธีการของลูกเสือที่ยึดมั่นในกฎและคำปฏิญาณ การเรียนรู้โดยการกระทำ

Suebchana, W. (2018) ได้ให้ความหมายของการลูกเสือ หมายถึง กระบวนการสำคัญในการพัฒนาเยาวชนของชาติให้เป็นคนดี มีความสามารถ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองดีของชาติบ้านเมือง และสังคมโลก กระบวนการลูกเสือไทยเป็นพระราชมรดกอันล้ำค่า ที่ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวองค์พระราชบิดาแห่งลูกเสือไทยมอบไว้ให้

Noppraphitak, A. (2023) ได้ให้ความหมายของการลูกเสือ หมายถึง กิจกรรมที่ จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้เด็ก เป็นกิจกรรมที่ พัฒนาและตอบสนองความต้องการของเด็กและเยาวชน ไม่มีการแบ่งแยกและกีดกันในด้าน เชื้อชาติ ศาสนา ผิวพรรณ วรณะใด ๆ โดยใช้กระบวนการทางลูกเสือ ที่ ยึดมั่นในกฎและคำปฏิญาณ การเรียนรู้ โดยการกระทำเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางด้านกายสติปัญญา จิตใจ สังคม และศีลธรรม จึงเป็นกระบวนการสร้างคน ให้เป็นคนดีเป็นผู้นำมีน้ำใจนักกีฬาและสามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น

สรุปได้ว่า ความหมายของคำว่า “ลูกเสือ” (Boy Scout) และ “การลูกเสือ” (Scouting) กล่าวคือ องค์การที่ ตั้งขึ้นมาเพื่อฝึกอบรมเด็กและเยาวชนอย่างเป็นระบบ และมีกระบวนการจัดกิจกรรมสำหรับเด็ก เพื่อมุ่งปลูกฝังให้เยาวชนมีระเบียบวินัย ความรัก ความสามัคคี รู้จักการเสียสละ การบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม ความรับผิดชอบ คุณธรรมจริยธรรม และเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตต่อไป

หลักการบริหารกิจการลูกเสือไทย

การบริหารกิจการลูกเสือไทย ตามกฎหมายพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 ให้มีคณะลูกเสือแห่งชาติ สภาลูกเสือไทย คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ ลูกเสือจังหวัด สำนักงานลูกเสือจังหวัด และลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา (National Scout Office, 2008) ไว้ดังนี้

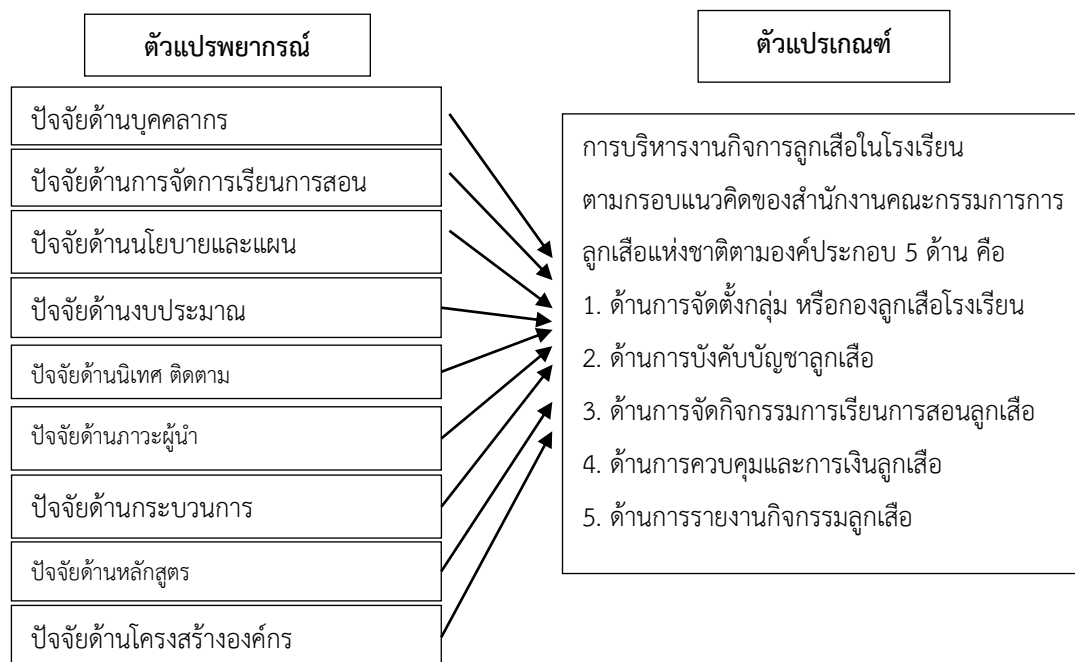
National Scout Office. (2008) กล่าวว่า คณะลูกเสือแห่งชาติ มีการบริหารงานโดยคณะบุคคล และหน่วยงาน สภาลูกเสือไทย คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติและสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ สำนักงานลูกเสือแห่งชาติเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ มีฐานะเป็นนิติบุคคล อยู่ในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ การแบ่งส่วนราชการเป็นไปตามข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ลูกเสือจังหวัด มีระเบียบการปกครองลูกเสือตามเขตจังหวัด อยู่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 มีผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 เป็นหัวหน้า บังคับบัญชา และรับผิดชอบการดำเนินงาน ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเป็นผู้ช่วยหัวหน้าสำนักงานลูกเสือจังหวัด ลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา มีหน้าที่ บริหารงานลูกเสือในเขตพื้นที่ศึกษานั้น และอยู่ในสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษานั้น โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหัวหน้าสำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษาบังคับบัญชาและรับผิดชอบการดำเนินงานของสำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา และให้รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามอบหมายเป็นผู้ช่วยหัวหน้าสำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา

สรุปได้ว่า จากพระราชบัญญัติลูกเสือ ปีพุทธศักราช 2551 การดำเนินงานบริหารกิจการลูกเสือ ต้องเกี่ยวข้องกับหน่วยงานหลายฝ่ายทั้งภาครัฐและเอกชน โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของคณะลูกเสือ และที่สำคัญกระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่ ส่งเสริมสนับสนุนการบริหารกิจการลูกเสือทั้งภายใน

และภายนอกสถานศึกษาให้เจริญก้าวหน้า ส่งผลถึงการพัฒนาลูกเสือทั้งกาย สติปัญญา จิตใจให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 ภาพกรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ รวม 1,725 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie, R. V. & Morgan, D. W., 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 317 คน และใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 1 ฉบับ ดังนี้ แบบสอบถาม (questionnaires) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยกำหนดการตอบเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนด

เกณฑ์การแปลความหมายในด้านต่าง ๆ ซึ่งกำหนดตามแนวทางของลิเคิร์ต (Likert Scale) (Yafu, S., 2017) และตอนที่ 3 การบริหารงาน กิจกรรมลูกเสือของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายในด้านต่าง ๆ ซึ่งกำหนดตามแนวทางของลิเคิร์ต (Likert Scale) (Yafu, S., 2017)

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่ เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัจจัยที่ ส่งผลต่อการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียน เพื่อนำข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ ส่งผลต่อการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ โดยศึกษาใน 9 ปัจจัย ประกอบด้วย 1) ปัจจัยด้านบุคคลากร 2) ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ปัจจัยด้านนโยบายและแผน 4) ปัจจัยด้านงบประมาณ 5) ปัจจัยด้านนิเทศ ติดตาม 6) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ 7) ปัจจัยด้านกระบวนการ 8) ปัจจัยด้านหลักสูตร 9) ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร และศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือ โดยศึกษาใน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือโรงเรียน 2) ด้านการบังคับบัญชาลูกเสือ 3) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ 4) ด้านการควบคุมและการเงินลูกเสือ 5) ด้านการรายงานกิจกรรมลูกเสือ

2. ศึกษารูปแบบและวิธีการสร้างแบบสอบถาม และเทคนิคการตั้งข้อคำถามแบบสอบถามจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง

3. กำหนดกรอบเพื่อสร้างแบบสอบถามและสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตัวแปร จำนวน 112 ข้อ ประกอบด้วยแบบสอบถามตอนที่ 2 ปัจจัยที่ ส่งผลต่อการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ จำนวน 72 ข้อ และแบบสอบถามตอนที่ 3 การบริหารงานกิจกรรมลูกเสือ จำนวน 40 ข้อ

4. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด โดยใช้วัตถุประสงค์ของการวิจัย และนำแบบสอบถามจัดส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) การใช้ภาษาความเหมาะสมและความสอดคล้องของคำถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เป็นรายชื่อจะพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ดำเนินการปรับข้อคำถามในแบบสอบถามตามที่คุณผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะและตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามโดยแบบสอบถามที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารและครูที่ มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ที่ ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α) โดยวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะครูศาสตร์ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยพบผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้บริหารสถานศึกษาและครู

3. ผู้วิจัยขอรับแบบสอบถามด้วยตนเองโดยส่งแบบสอบถามผ่าน Google form และได้รับแบบสอบถามคืนกลับครบทั้ง 317 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1) วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage)

2) วิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายในด้านต่าง ๆ ซึ่งกำหนดตามแนวทางของลิเคิร์ต (Likert Scale) (Yafu, S., 2017)

3) วิเคราะห์ระดับการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายในด้านต่างๆ ซึ่งกำหนดตามแนวทางของลิเคิร์ต (Likert Scale) (Yafu, S., 2017)

4) วิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Correlation Coefficient) โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Srisa-ard, B., 2010)

5) วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) ในการสร้างสมการพยากรณ์ ปัจจัยที่ ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์ โดยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

1. ระดับปัจจัยที่ ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านนโยบายและแผน ปัจจัยด้านกระบวนการ ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านนิเทศ ติดตาม และปัจจัยด้านภาวะผู้นำ

2. ระดับการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบังคับบัญชาลูกเสือ ด้านการจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือโรงเรียน ด้านการรายงาน กิจกรรมลูกเสือ ด้านการควบคุมและการเงินลูกเสือ และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ พบว่า ปัจจัยกับการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน 9 ปัจจัย คือ 1) ปัจจัยด้านบุคลากร 2) ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ปัจจัยด้านนโยบายและแผน 4) ปัจจัยด้านงบประมาณ 5) ปัจจัยด้านนิเทศ ติดตาม 6) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ 7) ปัจจัยด้านกระบวนการ 8) ปัจจัยด้านหลักสูตร 9) ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.65$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าความสัมพันธ์สูงสุด คือ ปัจจัยด้านนิเทศ ติดตาม ($r_{xy} = 0.60$) รองลงมา คือ ปัจจัยด้านกระบวนการ ($r_{xy} = 0.53$) ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร ($r_{xy} = 0.52$) ปัจจัยด้านหลักสูตร ($r_{xy} = 0.49$) ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน ($r_{xy} = 0.46$) ปัจจัยด้านนโยบายและแผน ($r_{xy} = 0.45$) ปัจจัยด้านบุคลากร ($r_{xy} = 0.38$) ปัจจัยด้านงบประมาณ ($r_{xy} = 0.35$) และข้อที่มีค่าความสัมพันธ์ต่ำที่สุด คือ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ($r_{xy} = 0.33$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

4. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ โดยใช้ปัจจัยที่ ส่งผลต่อการบริหารงาน กิจการลูกเสือของโรงเรียนเป็นตัวพยากรณ์ พบว่า ปัจจัยด้านนิเทศ ติดตาม ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร ปัจจัย ด้านนโยบายและแผน ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน และปัจจัยด้านกระบวนการ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อ การบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 เป็นตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ร่วมกัน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พหุคูณสะสม เท่ากับ 0.69 สามารถพยากรณ์การบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน ได้ร้อยละ 46 สร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$y^{\wedge} = 1.02 + 0.22(X5) + 0.13(X9) + 0.11(X3) + 0.17(X2) + 0.13(X7)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$z^{\wedge} = 0.23(Z5) + 0.18(Z9) + 0.14(Z3) + 0.16(Z2) + 0.17(Z7)$$

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุป

จากการศึกษาปัจจัยที่ ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์มีข้อค้นพบที่ ควรนำมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์ และสมมติฐานการวิจัย

พบว่า 1) ระดับปัจจัยที่ ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยกับการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ พบว่า ปัจจัยกับการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน 9 ปัจจัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง และ 4) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณและสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ได้แก่ ปัจจัยด้านนิเทศ ติดตาม ปัจจัยด้านโครงสร้าง องค์กร ปัจจัยด้านนโยบายและแผน ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน และปัจจัยด้านกระบวนการ ส่งผลต่อ การบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ร่วมกัน สามารถพยากรณ์การบริหารงาน กิจการลูกเสือของโรงเรียน ได้ร้อยละ 46

อภิปรายผล

1. ระดับปัจจัยที่ ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านนโยบายและแผน ปัจจัยด้านกระบวนการ ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร ปัจจัยด้าน งบประมาณ ปัจจัยด้านนิเทศ ติดตาม และปัจจัยด้านภาวะผู้นำ มีประเด็นที่ น่าสนใจและนำมาอภิปราย ดังนี้

1.1 ปัจจัยด้านบุคลากร เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การทำงาน ร่วมกันเป็นหมู่คณะในการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนื่องจากว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ บุคลากร ที่ เกี่ยวข้องในการบริหารกิจการลูกเสือในสถานศึกษา เป็นผู้ ที่ ส่งผลต่อสิ่งต่าง ๆ ให้ดำเนินไปในทิศทางการ พัฒนางาน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ Sodadee, A. (2016) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทผู้บริหารกับการนำ และการจัดการลูกเสือที่ ดีในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า ด้านการ ทำงานร่วมกับบุคคล ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับมาก

1.2 ปัจจัยด้านหลักสูตร เมื่อพิจารณาราย ข้อพบว่า ข้อที่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การขับเคลื่อน กิจกรรมลูกเสือให้สอดคล้องกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เนื่องจากว่า โรงเรียนจัดกิจกรรมลูกเสือตามเวลาเรียน ที่ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด มีการสนับสนุนผู้กำกับลูกเสือ ศึกษาตำรา เอกสาร สอดคล้องกับงานวิจัยของ Klaengklaew, T. (2019) การพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน มัธยมศึกษา ด้านหลักสูตร พบว่า ผู้กำกับลูกเสือศึกษาหลักสูตรลูกเสือ และวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของลูกเสือ ก่อนจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาสติปัญญา จิตใจ ร่างกายและสังคม จัดกิจกรรมลูกเสือที่ ส่งเสริมลูกเสือ ในการสร้างจิตสาธารณะประโยชน์เพื่อส่วนรวม โรงเรียนจัดกิจกรรมลูกเสือตามเวลาเรียนที่ หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

1.3 ปัจจัยด้านนโยบายและแผน เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดทำ สรุปและรายงานผลการดำเนินกิจกรรมลูกเสือ เนื่องจากว่า การจัดและประเมินผลกิจกรรมอย่างประสิทธิภาพ

นำไปสู่การนำผลการประเมินไปวิเคราะห์ปรับปรุงและพัฒนาการสอนหรือดำเนินกิจกรรมครั้งต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ Banchanitiyakon, L. (2020) ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาสภาพการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ด้านการวางแผน อยู่ในระดับสูงสุด

1.4 ปัจจัยด้านกระบวนการ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดประชุมชี้แจง วางแผน กำหนดโครงสร้างหลักสูตร เนื่องจากว่า ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ ต้องมีการประชุมวางแผนการจัดกิจกรรม และต้องมีการจัดตั้งโครงสร้างหลักสูตรให้มีความชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Jhojhong, S. (2014) พบว่า การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร ด้านกระบวนการ อยู่ในระดับมาก

1.5 ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาราย ข้อพบว่า ข้อที่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดกิจกรรมพื้นฐานของการอยู่ร่วมกัน การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และการใช้ประชาธิปไตยเบื้องต้นด้วยกระบวนการทางลูกเสือ เนื่องจากว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องมีการสำรวจความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Chaturaphat, S. (2014) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาลูกเสือไทย เพื่อเสริมความเป็นพลเมืองดี พบว่า ด้านแนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือกิจกรรมลูกเสือที่ จัดต้องเหมาะสมกับวัยของลูกเสือแต่ละประเภท มีความหลากหลายและสามารถปฏิบัติได้จริง เหมาะสมกับยุคสมัยและความต้องการของลูกเสือ

1.6 ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวางแผนการจัดโครงสร้างกิจการลูกเสือในโรงเรียน เนื่องจากว่า การจัดโครงสร้างการบริหารงานกิจการลูกเสือ โดยการจัดระบบความสัมพันธ์ระหว่างส่วนงานต่าง ๆ โดยกำหนดภารกิจ อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบให้ชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sutthiwanich, P., Thepsang, S., Burasirirak, S., and Phumariyawattana, C. (2016). พบว่า การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านสังคมและสาธารณประโยชน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ด้านโครงสร้าง เป็นการจัดโครงสร้างแบบกระจายอำนาจ เพื่อให้การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านสังคมและสาธารณประโยชน์สามารถดำเนินตามนโยบายของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

1.7 ปัจจัยด้านงบประมาณ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนมีการเบิกจ่ายงบประมาณอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ เนื่องจากว่า งบประมาณเป็นปัจจัยในการขับเคลื่อนกิจการลูกเสือให้เกิดความคล่องตัวและนำไปสู่ผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น เพื่อตอบสนองนโยบายและเป้าหมายของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sirotod, S. (2018) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 พบว่า การดำเนินงานส่งเสริมการบริหารกิจการลูกเสือของนักการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ โดยมีปัจจัยหลายประการอันจะนำไปสู่ประสิทธิภาพในงานที่สำคัญคือ โครงสร้างการบริหารกิจกรรมของลูกเสือของ

สถานศึกษา ระบบสนับสนุนการบริหารทั่วไป เช่น เทคนิคการบริหาร การวางแผน การเงินหรืองบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น

1.8 ปัจจัยด้านนิเทศ ติดตาม เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การนำผลวัด ประเมินผลให้ผ่านหรือไม่ผ่านวัตถุประสงค์ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เนื่องจากว่า ผู้บริหารเห็น ความสำคัญในการจัดให้มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ตามแนวทางการประเมินกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Banchanitiyakarn, L. (2020) ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาสภาพการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ด้านการกำกับติดตามและประเมินผล อยู่ ในระดับมากที่สุด

1.9 ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การส่งเสริม และ เชิญชวนให้มีการนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้เพื่อพัฒนากิจการลูกเสือของสถานศึกษา เนื่องจากว่า ความสามารถของบุคลากรทางลูกเสือใช้สิทธิพลในการโน้มน้าว ชักจูง ให้ผู้ร่วมงาน ผู้ได้บังคับบัญชา ผู้มีส่วน เกี่ยวข้องกระทำตามในสิ่งที่ ผู้นำต้องการ โดยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากระดับต่ำ ไปสู่ระดับที่ สูงขึ้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sodadee, A. (2016) ผลการวิจัยพบว่า บทบาทผู้บริหารกับการนำและการจัดการลูกเสือที่ ดีในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ระดับการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบังคับบัญชาลูกเสือ รองลงมา ด้านการจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือโรงเรียน ด้านการรายงานกิจกรรม ลูกเสือ ด้านการควบคุมและการเงินลูกเสือ ด้านที่ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่ สุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านมีผลการวิจัย ดังนี้

2.1 ด้านการบังคับบัญชาลูกเสือ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การ กำหนดสายการบังคับบัญชาลูกเสือในสถานศึกษาอย่างชัดเจน เนื่องจากว่า สถานศึกษาได้แต่งตั้ง ผู้อำนวยการ ลูกเสือและรองผู้อำนวยการลูกเสือของโรงเรียนตามระเบียบการจัดตั้งที่ ถูกต้อง ดังนั้น สถานศึกษาจึงได้ แต่งตั้งผู้กำกับกองลูกเสือและรองผู้กำกับกองลูกเสือที่ มีคุณสมบัติตามที่ กำหนด สถานศึกษามีการ สนับสนุน ให้บุคลากรลูกเสือในสถานศึกษาให้พัฒนาด้านการใช้หลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Chinsut, H. (2019) เรื่อง รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน โรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 3 ในจังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดการ เรียนการสอนวิชาลูกเสือ มีแนวทางการบริหารคือ สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรวิชาลูกเสือในกลุ่ม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การจัดกิจกรรมลูกเสือให้เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ได้วางแผนไว้ มีการนิเทศ ติดตามการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือของครูผู้สอนลูกเสือ

2.2 ด้านการจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือโรงเรียน เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ มีค่าเฉลี่ย สูงสุด คือ การจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการจัดตั้งกลุ่มหรือ กองลูกเสือโรงเรียน เนื่องจากว่า สถานศึกษา

มีการแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาในสถานศึกษา สถานศึกษามีการวางแผนกำหนดวัตถุประสงค์ที่ ชัดเจนในการจัดกิจกรรมลูกเสือ ในเรื่องการแบ่งกลุ่ม แบ่งกองลูกเสือ การกำหนดบุคลากรครูที่จะเข้าประจำกลุ่มกองลูกเสือ โดยผู้บริหารมีคำสั่งแต่งตั้งที่ ชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sangkhao, C. (2015) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 41 พบว่า การดำเนินการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา ให้สำเร็จบรรลุตาม วัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ มีแนวทางการบริหารในเนื้อหา 5 ด้าน คือ ด้านการจัดตั้งกลุ่มหรือกอง ด้าน การบังคับบัญชาลูกเสือ ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาลูกเสือ ด้านการเงินลูกเสือ และด้านการรายงาน กิจกรรมลูกเสือ มีการประชุมชี้แจงในแนวนโยบายให้ผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน และจัดทำโครงสร้างการบริหาร ตามแผนผัง

2.3 ด้านการรายงานกิจกรรมลูกเสือ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การ รายงานการจัดกิจกรรมลูกเสือที่สำคัญต่อผู้บังคับบัญชาในโรงเรียน เนื่องจากว่า สถานศึกษาได้มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของการจัดกิจกรรมลูกเสือ มีการสรุปผลการดำเนินงาน โครงการ/กิจกรรม ตามวัตถุประสงค์และเกิดผลสำเร็จตามที่ ระบุไว้ในตัวชี้วัดของโครงการ อีกทั้ง มีการ ตรวจสอบประเมินผลเพื่อพิจารณาการดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด สอดคล้องกับ งานวิจัยของ Inmon, C. (2021) พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของ โรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ด้าน การรายงานกิจกรรมลูกเสือ อยู่ในระดับมาก

2.4 ด้านการควบคุมและการเงินลูกเสือ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การรายงานเกี่ยวกับการเงินทรัพย์สินของลูกเสือต่อสำนักงานลูกเสือจังหวัด เนื่องจากว่า สถานศึกษามีการเก็บ เงินค่าบำรุงลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ประจำปี เพื่อใช้ในการทำกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา สถานศึกษา จัดสรรงบประมาณ เงินอุดหนุนให้กิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่ ได้ระบุในแผนปฏิบัติงานประจำปี และ สถานศึกษามีการรายงานเกี่ยวกับการเงินและทรัพย์สินของลูกเสือต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับ งานวิจัยของ Sangkhao, C. (2015) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาจังหวัด กำแพงเพชร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41 พบว่า ด้านการเงินลูกเสือ จัดทำแผน กำหนดกรอบงบประมาณ จัดประชุมรณรงค์ทุนภายนอกแก่ผู้รับผิดชอบกิจกรรมลูกเสือ และประชุมผู้จัดทำ ภารกิจการเงินและทรัพย์สิน สร้างความตระหนักให้ผู้รับผิดชอบ และจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องตามระเบียบ

2.5 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ มีค่าเฉลี่ย สูงสุด คือ การกำหนดวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมลูกเสือ เนื่องจากว่า สถานศึกษามีแผนการจัดกิจกรรม ลูกเสือ ซึ่งสถานศึกษามีการกำหนดแผนการจัดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์หรือ เป้าหมายตามข้อกำหนดของ คณะลูกเสือแห่งชาติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Thaweethin, K. (2021) พบว่า การจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ ตามเกณฑ์ประเมินคุณภาพงานลูกเสือในสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ ส่งผลกับการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ เมื่อวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์ พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง เนื่องจากการบริหารกิจการลูกเสือโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ โรงเรียนแต่ละแห่งได้ดำเนินการจัดกิจกรรมตามรูปแบบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด โดยจัดกิจกรรมลูกเสือไว้ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีการสนับสนุน ส่งเสริม ปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพ การจัดเรียนการสอนเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Tangjirawatthanakun, N. (2016) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากรการบริหารกับการจัดกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากรการบริหารกับการจัดกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01

4. ผลวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานกิจการลูกเสือในโรงเรียน พบว่า ปัจจัยด้านนิเทศ ติดตาม ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร ปัจจัยด้านนโยบายและแผน ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน และ ปัจจัยด้านกระบวนการ สามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารงานกิจการลูกเสือ ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2 มีค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสมเท่ากับ 0.69 สามารถพยากรณ์การบริหารงานกิจการลูกเสือ ในโรงเรียนได้ร้อยละ 47 ($R^2 = 0.47$) และสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานกิจการลูกเสือในโรงเรียน ในรูปคะแนนดิบได้ ดังนี้

$$y' = 1.02 + 0.22(X5) + 0.13(X9) + 0.11(X3) + 0.17(X2) + 0.13(X7)$$

สามารถพยากรณ์การบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน ได้ร้อยละ 46 สร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน

ปัจจัยด้านนิเทศ ติดตาม พบว่า เป็นปัจจัยที่ ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียนมากที่สุด ดังนั้นจึงเป็นเพราะว่า การนิเทศ ติดตามโดยผู้บริหารหลักที่ เข้าไปดูแลอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ทราบปัญหา และหาแนวทางส่งเสริม พัฒนา มีการฝึกอบรม เพิ่มเติมในเรื่องนั้น ๆ โดยใช้วิทยากรที่ มีความรู้ความสามารถเพื่อนำความรู้ที่ได้รับเพิ่มเติม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ Sirotod, S. (2018) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 พบว่า การดำเนินงานส่งเสริมการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือให้ประสบผลสำเร็จ โดยมีปัจจัยหลายประการอันจะนำไปสู่ประสิทธิภาพในงานที่ สำคัญคือ ด้านการติดตามและการประเมินผล จัดทำการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องเพื่อง่าย และสะดวกในการประเมินผลภาพรวม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับปฏิบัติ

1. จากผลการวิจัยที่พบว่าปัจจัยด้านการนิเทศ ติดตาม ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์อยู่ในระดับมาก ดังนั้นควรดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนแนวทางพัฒนาด้านการนิเทศ ติดตาม การบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน เพื่อให้การบริหารงานกิจการลูกเสือมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียนทั้ง 9 ปัจจัยส่งผลต่อการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้ที่ มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย สามารถนำประเด็นทั้ง 9 ปัจจัยไปประกอบการวางแผน และปรับปรุงกิจการลูกเสือภายในสถานศึกษาต่อไปได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บังคับบัญชาลูกเสือในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์
2. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรทางการลูกเสือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครสวรรค์
3. ควรศึกษาแนวทางการประสานงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครสวรรค์

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานกิจการลูกเสือของโรงเรียนมากที่สุดคือ ปัจจัยด้านบุคลากร รองลงมาคือ ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านนโยบายและแผน ปัจจัยด้านกระบวนการ ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยด้านโครงสร้าง ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านนิเทศ ติดตาม และปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ดังนั้นในการพัฒนากิจการลูกเสือจึงควรให้ความสำคัญตามลำดับข้างต้นไปใช้ในการพัฒนากิจการลูกเสือของโรงเรียนต่อไป และนำเสนอได้ดังโมเดลนี้

ภาพที่ 2 ภาพโมเดลองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ชัตติวรธน์ ทวีถิ่น. (2564). *การจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1*. (ปริญญาปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- จิตติมา อัครธิพิงศ์. (2561, มีนาคม-สิงหาคม). *แนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคไทยแลนด์ 4.0*. *วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์*, 20(1), 1478.
- ชัยวุฒิ สังข์ขาว. (2558). *แนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาจังหวัดกำแพงเพชรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41*. (ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.
- ชาลี อินมอญ. (2564). *ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนในสหวิทยาเขตเบญจลรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร*. [เอกสารประกอบการประชุมวิชาการระดับชาติ "วิถีใหม่ในสังคมที่เปลี่ยนแปลง"]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ธัญลักษณ์ คล่องแคล่ว. (2562). *การพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษา*. (ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- นิสิต ตั้งจิรวรรณกุล. (2559). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากรการบริหารกับการจัดกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 3*. (ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปิยวัชร สุทธิวิช, สมชาย เทพแสง, สมบูรณ์ บุศรีรักษ์ และ จันทิรม์ ภูมิอริยวัฒน์. (2559). การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านสังคมและสาธารณสุขของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. *สันติศึกษาปริทรรศน์ มจร.* 4(2), 190-204.
- ประวดี สุทธิประภา. (2561.) แนวทางการบริหารโรงเรียน ให้เข้มแข็งด้วยตัวเอง. สืบค้นจาก https://www.matichon.co.th/uncategorized/news_824099
- ลลันพัฒน์ บัญขานิตยกาล. (2563). การศึกษาสภาพการบริหารงานลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- วันใหม่ สืบชนะ. (2561). การศึกษาการบริหารงานลูกเสือสามัญในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, สุราษฎร์ธานี.
- ศิรินาฏ เจาะจง. (2557). การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพงานลูกเสือในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพิจิตร. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, พิษณุโลก.
- ศุภฤกษ์ ศิริเทศ. (2561). แนวทางการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. นครสวรรค์
- สายทิพย์ ยะฟู. (2560). การวิจัยทางการศึกษา. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สัมมา ธนินธ์. (2560). ทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ส.เอเชียเพลส.
- สุชาติ เต่าสุวรรณ. (2557). รูปแบบการบริหารกิจการลูกเสือในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดนนทบุรี. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, กรุงเทพฯ.
- สุภาพร จตุรภัทร. (2557, เมษายน - มิถุนายน). แนวทางการพัฒนาลูกเสือไทยเพื่อเสริมความเป็นพลเมืองดี. *วารสารครุศาสตร์.* 42(2), 57-71.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานครสวรรค์. (2565). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565. นครสวรรค์: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานครสวรรค์.
- สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ. (2551). พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 [เอกสารเผยแพร่และประชาสัมพันธ์]. กรุงเทพฯ: สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ.
- หทัยภัทร จินสุทธิ. (2562). รูปแบบการบริหารกิจการลูกเสือเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ในจังหวัดนนทบุรี. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาดุขุบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, กรุงเทพฯ.
- อชิรญาณ คชาบาล. (2561). การศึกษาการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต

- พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. (ปริญญาณิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- อรุณี ทองนพคุณ. (2559). การศึกษาบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา. (ปริญญาณิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- อำไพ โสดาดี. (2559, มกราคม-มิถุนายน). บทบาทผู้บริหารกับการนำและการจัดการลูกเสือที่ดีในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. วารสารการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร, 10(1), 182-203.
- อำนาจ นพพรพิทักษ์. (2566). แนวปฏิบัติที่ดีในการบริหารกิจการลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดจันทบุรี. (ปริญญาณิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.

Translated Thai References

- Akarathitipong, C. (2018, March-August). Guidelines for human resource development in the Thailand 4.0 era. *Journal of Management Science Review*, 20(1), 1478. (in Thai)
- Banchanitiyakan, L. (2020). *A study of the management conditions of senior scouts in schools under the Office of the Secondary Education Area 36*. (Master's thesis), Phayao University, Phayao. (in Thai)
- Chaturaphat, S. (2014, April - June). Guidelines for developing Thai scouts to promote good citizenship. *Journal of Education*. 42(2), 57-71. (in Thai)
- Chinsut, H. (2019). *Scout activity management model to promote life skills of students in secondary schools under the Office of the Secondary Education Area 3 in Nonthaburi Province*. (Doctoral dissertation). North Bangkok University, Bangkok. (in Thai)
- Inmon, C. (2021). *Teachers' opinions on the management of scout activities in schools in Benchasiri Sub-district, Secondary Educational Service Area Office 2, Bangkok*. [Document for the National Academic Conference "New Ways in a Changing Society"]. Bangkok: North Bangkok University. (in Thai)
- Jhojhong, S. (2014). *A study of the conditions and management guidelines for organizing senior scout activities according to the criteria for assessing the quality of scouting work in secondary schools in Phichit Province*. (Master's thesis), Pibulsongkram Rajabhat University, Phitsanulok. (in Thai)

- Kachaban, A. (2018). *A study of the administration of administrators of basic education institutions under the Office of the Secondary Education Area 17*. (Master's thesis). Ramkhamhaeng University, Chanthaburi. (in Thai)
- Klaengklaew, T. (2019). *Development of Guidelines for Organizing Scout Activities in Secondary Schools*. (Master's Thesis), Naresuan University, Phitsanulok. (in Thai)
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610. (in Thai)
- Ministry of Education. (2017). *Guidelines for organizing student development activities* (2nd ed.). Bangkok: Agricultural Cooperative Printing House of Thailand. (in Thai)
- National Scout Office. (2008). *Scout Guidelines 2008* [Public relations and publication documents]. Bangkok: National Scout Office. (in Thai)
- Noppraphitak, A. (2023). *Good practices in the management of non-formal scout activities in vocational educational institutions in Chanthaburi Province*. (Master's thesis). Ramkhamhaeng University, Chanthaburi. (in Thai)
- Office of the Secondary Education Service Area, Nakhon Sawan. (2022). *Annual Action Plan for Fiscal Year 2022*. Nakhon Sawan: Office of the Secondary Education Service Area, Nakhon Sawan. (in Thai)
- Rathanit, S. (2017). *Educational Administration Theory and Practice* (4th ed.). Bangkok: S. Asia Place. (in Thai)
- Sangkhaio, C. (2015). *Guidelines for the management of scout activities in educational institutions in Kamphaeng Phet Province under the Office of Secondary Education Area 41*. (Master's thesis). Nakhon Sawan Rajabhat University, Nakhon Sawan. (in Thai)
- Sirotd, S. (2018). *Management of Senior Scout Activities in the Office of the Secondary Education Area 5*. (Master's thesis). Nakhon Sawan Rajabhat University, Nakhon Sawan. (in Thai)
- Sodadee, A. (2016, January-June). The role of administrators in leading and managing scouts in schools under the Office of Secondary Education Area 9. *Journal of Educational Administration, Silpakorn University*, 10(1), 182-203. (in Thai)
- Srisa-ard, B. (2010). *Preliminary research* (8th ed.). Bangkok: Suwiriyan. (in Thai)
- Suebchana, W. (2018). *A study of the management of scouts in schools under the Office of the Primary Education Area 2, Surat Thani*. (Master's thesis). Surat Thani Rajabhat University, Surat Thani. (in Thai)

- Suthiprapa, P. (2018). *Guidelines for school management to be strong by itself*. Retrieved from https://www.matichon.co.th/uncategorized/news_824099 (in Thai)
- Sutthiwanich, P., Thepsang, S., Burasirak, S., and Phumariyawattana, C. (2016). Development of a management model for student development activities in social and public welfare for secondary school students. *Journal of MCU Peace Studies*. 4(2), 190-204. (in Thai)
- Taosuwan, S. (2014). *The management model of scouts in basic education institutions in Nonthaburi Province*. (Master's thesis). North Bangkok University, Bangkok. (in Thai)
- Tangjirawatthanakun, N. (2016). *A study of the relationship between administrative resources and the organization of scout activities in schools under the Office of the Primary Educational Service Area 3, Nakhon Sawan*. (Master's thesis). Nakhon Sawan Rajabhat University, Nakhon Sawan. (in Thai)
- Thaweethin, K. (2021). *Organizing the Scout activities according to the criteria for evaluating the quality of Scout work in educational institutions of schools under the Office of the Primary Educational Service Area 1, Phetchabun*. (Master's degree). Naresuan University, Phitsanulok. (in Thai)
- Thongnopphakhun, A. (2016). *A study of the administrative roles of school administrators under the Office of the Primary Education Area, Chachoengsao*. (Master's thesis). Ramkhamhaeng University, Chanthaburi. (in Thai)
- Yafu, S. (2017). *Educational research*. Nakhon Sawan: Nakhon Sawan Rajabhat University. (in Thai)

